

Research Paper

Psychometric Properties of the Type C Personality Questionnaire in an Iranian Sample

Omid Saed^{1*}, Seyedeh Fatemeh Seyed Aghaei², Mehran Rashidi³

1-Assistant Professor, Department of Clinical Psychology, School of Medicine, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran

2-M.A. Student in General Psychology, Department of Psychology, University of Zanjan, Zanjan, Iran

3-Instructor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran

Article info:

Received: 31.03.2025

Revised: 13.06.2025

Accepted: 18.06.2025

Keywords:

psychometrics, validity, reliability, type C personality, confirmatory factor analysis

Publisher: University of Zanjan

Abstract

Personality plays a vital role in both mental and physical health. Type C personality characterized by emotional suppression and submissiveness can have a significant impact on individuals' well-being. This study aimed to standardize the Type C Personality Questionnaire within an Iranian sample. Defined as a personality type prone to psychosomatic illnesses, especially cancer, Type C encompasses traits such as submissiveness, emotional repression, and social withdrawal. The research employed a descriptive-correlational design alongside confirmatory factor analysis. The statistical population included students at the University of Zanjan during the second half of the 2024–2025 academic year, and a sample of 360 individuals was selected through convenience sampling. Data were collected using the Type C Personality Questionnaire. Reliability was evaluated through Cronbach's alpha (0.86), composite reliability (0.87), and test-retest reliability (0.89). Item validity was confirmed via strong correlations with total scores, and content validity was approved by expert consensus. Factor analysis results demonstrated that the questionnaire has a two-factor structure "Submissiveness" and "Restricted Affect" which fits well with data from the Iranian population. Model fit indices, including RMSEA = 0.02, CFI = 0.97, and TLI = 0.97, indicated a good fit for the proposed two-factor model. These results confirm the questionnaire's applicability in Iranian settings. Despite limitations such as sampling from student populations, this study introduces a valid instrument for assessing Type C personality in Iran. The findings may contribute to a deeper understanding of the relationship between Type C personality and mental and physical health, and support the development of effective preventive and therapeutic interventions.

Use your device to scan and read the article online

Citation: Saed, O., Seyed Aghaei, F., Rashidi, M. (2025). Psychometric Properties of the Type C Personality Questionnaire in an Iranian Sample. *Iranian Journal of Psychoeducational Assessment*, 1 (1), 132-143. <https://doi.org/10.30470/ijpa.2025.726670>

*Corresponding Author: Omid Saed

Address: Department of Clinical Psychology, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran

Email: o.saed@zums.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Personality traits particularly Types A and B play a significant role in shaping physical and psychological health. Type A individuals, characterized by competitiveness, high energy, and stress-proneness, are at increased risk for cardiovascular diseases. In contrast, Type B personalities tend to be more patient, relaxed, and less affected by stress, which may protect against such conditions (Friedman & Rosenman, 1974; Verges et al., 2021; Williams, 2013; Rymarczyk, 2020).

Type C personalities are characterized by persistent emotional suppression, particularly of anger, and a passive response to stressors. This behavioral pattern may result in feelings of helplessness, hopelessness, and increased vulnerability to depression. Research indicates that such chronic emotional inhibition can impair the immune system and elevate the risk of cancer. Findings from studies involving HEXACO dimensions reinforce that individual with Type C traits avoid emotional expression and react passively to emotional challenges, contributing to psychological and physiological health risks (Mohan et al., 2021; Lemiere et al., 2025; Qiu et al., 2020).

Despite the importance of this personality type, there are significant shortcomings in its measurement. Existing tools lack structural precision and comprehensive psychometric validation. In 2020, Rymarczyk et al. conducted a meta-analysis to address these gaps. After re-conceptualizing and operationalizing the construct, they introduced a new questionnaire comprising two dimensions: submissiveness and restricted affect. To date, no study has evaluated the psychometric properties of this questionnaire in Iran. Therefore, the present study aims to assess its psychometric characteristics within the Iranian population.

Method

This study is classified as applied research in terms of its objective and employs a descriptive-correlational design, specifically utilizing factor analysis. To evaluate the psychometric properties of the instrument used, two main indicators reliability and validity were examined. For reliability assessment, various methods were employed, including Cronbach's alpha to measure internal consistency, composite reliability to analyze construct coherence, and test-retest procedures to examine result stability over time. Regarding validity, three types were assessed: item validity, content validity, and construct (factorial) validity. Participants included 360 students from the University of Zanjan, Iran in 2024, selected through convenience sampling. Data were collected using the Type C Personality Questionnaire developed by Rymarczyk et al (2020).

Results

The skewness and kurtosis values for all items ranged from -1 to +1, indicating they fall within the acceptable range for these indicators. As a result, the distribution of item scores does not significantly deviate from normal.

Reliability: Cronbach's alpha coefficients for the two factors Submissiveness and Restricted Affect and for the overall questionnaire score were 0.81, 0.86, and 0.86, respectively. Composite reliability values were 0.81 and 0.86 for the two dimensions, and 0.87 for the total score. The test-retest reliability across two administrations with a group of 15 participants yielded a coefficient of 0.89.

Item Validity: To assess item-level validity, the correlation of each item with the total questionnaire score was examined. All items showed significant correlations at an error level below 0.01.

Content Validity: Content validity was evaluated and confirmed through expert review. Individual feedback was gathered from a panel of five clinical psychologists and two psychometricians. In this phase, the semantic and conceptual relevance of each item to the test's overall aim was discussed. The panel's suggestions were compared with the researcher's

rationale. Most recommendations focused on clarifying the wording of items, and through collaborative deliberation, consensus on necessary revisions was achieved. After applying these modifications, conceptual alignment between the items and the test objectives was established, confirming content validity.

Construct Validity: Confirmatory factor analysis using LISREL 10.2 supported the two-factor model proposed by Igor (2020). Each item showed a statistically significant relationship with its underlying construct based on t-values. To ensure overall model quality, fit indices were examined seven out of eight indicators fell within acceptable ranges.

Conclusion

This study aimed to evaluate the psychometric properties of the Type C Personality Questionnaire in an Iranian population. The results revealed a two-factor structure comprising Submissiveness and Restricted Affect, and demonstrated acceptable levels of reliability and validity. These findings are consistent with those reported by Rimarczyk et al. (2020). The compatibility of the current results with the cultural and psychological features of Iranian society suggests that the instrument may also be applicable in similar contexts. The most significant limitation of this study was that it was conducted among a group of university students. It is recommended that future research be extended to other populations, including clinical groups, to enhance the instrument's reliability and validity. Another limitation was the lack of assessment of additional psychological characteristics among these students. For example, variables such as stress and resilience, which are conceptually related, could have been used to evaluate convergent validity. However, they were omitted due to concerns over reduced participant cooperation. Additionally, the study relied solely on qualitative content validity. It is suggested that future research incorporate quantitative content validity assessments using CVR and CVI indices.

The Type C Personality Questionnaire can serve as a psychological screening tool for the general population, and particularly for individuals at higher risk of developing cancer. Additionally, the questionnaire can be widely used in research to explore its relationship with other variables.

Ethical Considerations

Prior to initiating the study, its objectives were thoroughly explained to the participants, and informed consent was obtained. All ethical guidelines outlined by the Iranian Psychological Association were strictly observed throughout the research process. The researchers adhered to key ethical principles, including maintaining confidentiality, prioritizing participants' psychological well-being, upholding scientific integrity, showing respect and appreciation for participants' cooperation, collecting data ethically, and safeguarding participants' privacy.

Funding

All research expenses were covered by the authors, and no external financial support was received.

Author Contributions

In this study, OS contributed to idea development, topic selection, and the theoretical framework. FSA was responsible for data collection and analysis. MR handled the writing of the discussion and conclusion sections and addressed reviewers' comments. All three authors collaborated on writing and editing the manuscript.

Conflict of interest

The authors declare that they have no conflicts of interest.

مقاله پژوهشی

ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه‌ی تیپ شخصیتی C در نمونه ایرانی

امید ساعد^{۱*}، سیده فاطمه سیدآقایی^۲، مهران رشیدی^۳

۱. استادیار گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

۳. مربی گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

شخصیت یکی از عوامل مهم در سلامت روان و جسم انسان است. تیپ شخصیتی C، که با سرکوب احساسات و تسلیم‌پذیری شناخته می‌شود، می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر سلامت افراد داشته باشد. این پژوهش با هدف هنجاریابی پرسشنامه تیپ شخصیتی C در نمونه ایرانی انجام شده است. تیپ شخصیتی C، به‌عنوان شخصیتی مستعد ابتلا به بیماری‌های روان‌تنی، به‌ویژه سرطان، تعریف می‌شود و ویژگی‌هایی مانند تسلیم‌پذیری، سرکوب هیجانات و انزوای اجتماعی را شامل می‌شود. این مطالعه با روش توصیفی-همبستگی و تحلیل عاملی تأییدی انجام شد. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشگاه زنجان در نیمه دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳ بود و نمونه‌ای ۳۶۰ نفری به روش نمونه‌گیری در دسترس از این جامعه انتخاب شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه تیپ شخصیتی C بود. اعتبار ابزار از طریق آلفای کرونباخ (۰/۸۶)، اعتبار مرکب (۰/۸۷) و بازآزمایی (۰/۸۹) ارزیابی شد. روایی گویه از طریق همبستگی بالای گویه‌ها با نمره کل و روایی محتوایی طبق نظر و موافقت متخصصان تأیید شدند. نتایج تحلیل عاملی نشان داد پرسشنامه تیپ شخصیتی C دارای ساختاری دو عاملی شامل تسلیم‌پذیری و عاطفه محدودشده است که با داده‌های جامعه ایرانی برازش مناسبی نشان داد. شاخص‌های برازش مدل تحلیل عاملی، از جمله $RMSEA=0/02$ ، $CFI=0/97$ و $TLI=0/97$ ، نشان‌دهنده‌ی برازش مطلوب مدل دوعاملی با داده‌های نمونه‌ی ایرانی بودند. این نتایج تأیید می‌کند که ساختار دوعاملی پرسشنامه (تسلیم‌پذیری و عاطفه محدودشده) قابلیت استفاده در جامعه‌ی ایرانی را دارد. با وجود محدودیت‌هایی مانند نمونه‌گیری از دانشجویان، این پژوهش ابزاری معتبر برای بررسی تیپ شخصیتی C در ایران ارائه می‌دهد. این یافته‌ها می‌توانند به شناخت بهتر ارتباط تیپ شخصیتی C با سلامت روانی و جسمانی و ارزیابی مداخلات پیشگیرانه و درمانی مؤثر کمک کنند.

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۱۱

تاریخ دوری: ۱۴۰۴/۰۳/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۲۸

واژه‌های کلیدی:

روانسنجی، روایی، اعتبار، تیپ شخصیتی C، تحلیل عاملی تأییدی

ناشر: دانشگاه زنجان

استناد: ساعد، ا.، سیدآقایی، س. ف. و رشیدی، م. (۱۴۰۴). ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه‌ی تیپ شخصیتی C در نمونه

ایرانی. سنجش روانی تربیتی، ۱(۱)، ۱۳۲-۱۴۳.

<https://doi.org/10.30470/ijpa.2025.726670>

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

* نویسنده مسئول: امید ساعد

نشانی: گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران

پست الکترونیکی: o.saed@zums.ac.ir

مقدمه

سرطان یکی از جدی‌ترین چالش‌های سلامت عمومی در دنیای امروز است و پیامدهای آن تنها به ابعاد جسمانی محدود نمی‌شود، بلکه جنبه‌های روانی و اجتماعی زندگی بیماران را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. طبق آمارهای جهانی، در سال ۲۰۲۰ نزدیک به ۱۹/۳ میلیون مورد جدید ابتلا به سرطان و حدود ۱۰ میلیون مرگ ناشی از آن در سراسر جهان گزارش شده است (سانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۱). رشد روزافزون شیوع این بیماری به‌ویژه در کشورهای با درآمد پایین و متوسط، حاصل ترکیبی از عوامل مختلفی همچون تغییر در سبک زندگی، کاهش تحرک بدنی و شرایط محیطی است. از همین رو، مواجهه با سرطان نیازمند نگاهی چندبعدی است؛ نگاهی که علاوه بر درمان‌های پزشکی، به درک عمیق‌تری از وضعیت روان‌شناختی و اجتماعی مبتلایان نیز توجه داشته باشد.

روان‌شناسی سلامت شاخه‌ای از روان‌شناسی است که با هدف ارتقا و حفظ سلامت، پیشگیری و درمان بیماری‌ها، و شناسایی عوامل سبب‌شناختی و تشخیصی مرتبط با سلامت و اختلالات مربوط به آن فعالیت می‌کند. این شاخه بر عوامل زیستی، شناختی، هیجانی، اجتماعی و روان‌شناختی که بر سلامت و بیماری تأثیر می‌گذارند، تمرکز دارد. در حوزه‌ی روان‌شناسی سلامت، توجه به رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و استعداد ابتلا به بیماری‌ها، به‌ویژه سرطان، به طور فزاینده‌ای مورد مطالعه قرار گرفته است (تیلور^۲، ۲۰۲۱؛ اوگدن^۳، ۲۰۱۹؛ گیچ و سامنال^۴، ۲۰۲۱؛ اسمیت و مک‌کنزی^۵، ۲۰۲۰؛ باوم و پوزلوسزنی^۶، ۲۰۲۰). به گفته استنر و دلکاپسونه^۷ (۲۰۲۳) بیماری‌های مزمن مانند سرطان می‌توانند به عنوان عاملی برای تغییرات روان‌شناختی عمل کنند و منجر به تغییرات قابل توجهی در شخصیت فرد شوند. تحقیقات اخیر نشان داده است که استرس روانی می‌تواند به عنوان یک عامل خطر مهم در بروز سرطان شناخته شود. بر اساس فراتحلیل انجام‌شده بر روی چندین مطالعه، افرادی که دچار استرس روانی شدید هستند، با افزایش قابل توجه خطر ابتلا به سرطان مواجه می‌شوند. نتایج این تحقیقات نشان می‌دهند که کاهش استرس روانی و ارتقاء سلامت روانی می‌تواند به عنوان یک استراتژی پیشگیری از سرطان مورد توجه قرار گیرد (گنگ^۸ و همکاران، ۲۰۲۳).

ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند خطر ابتلا به بیماری‌های جسمانی مانند سرطان را افزایش دهند. تیپ‌های شخصیتی A و B دو دسته‌بندی رایج در روان‌شناسی هستند که رفتارها و ویژگی‌های فردی را توصیف می‌کنند. تیپ A معمولاً به افرادی اطلاق می‌شود که رقابتی، پرتحرک و مستعد استرس هستند و در موقعیت‌های چالش‌برانگیز به شدت واکنش نشان می‌دهند. در مقابل، افراد تیپ B تمایل دارند که آرام‌تر، کمتر رقابتی و صبورتر باشند و به راحتی با فشارهای زندگی کنار می‌آیند (فریدمن و روزنمن^۹، ۱۹۷۴ و وورگس^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۱). این دو تیپ شخصیتی می‌توانند تأثیرات قابل توجهی بر سلامت روانی و فیزیکی افراد داشته باشند، به طوری که تیپ A با افزایش ریسک بیماری‌های قلبی مرتبط است (ویلیامز^{۱۱}، ۲۰۱۳). افراد با تیپ شخصیتی A تمایل به پرخاشگری، عجله و استرس زیاد دارند و در واکنش به شرایط رقابتی و فشارهای محیطی دچار ناآرامی و تنش می‌شوند. آنها اغلب دچار استرس مزمن هستند که می‌تواند به بروز بیماری‌های قلبی مانند عروق کرونری منجر شود. در مقابل، افراد با تیپ شخصیتی B آرام، صبور و کمتر رقابت‌جو هستند و بنابراین احتمال کمتری برای ابتلا به بیماری‌های قلبی ناشی از استرس دارند (مقصودی و نخعی، ۱۳۹۲). تیپ شخصیتی C به ویژگی‌های فردی اشاره دارد که با رفتارهای مطیع، حساس و کمال‌گرا همراه است. این افراد معمولاً در برابر استرس تمایل به سرکوب احساسات خود دارند و به‌طور مکرر برای رضایت دیگران تلاش می‌کنند. این ویژگی‌ها می‌توانند باعث افزایش خطر ابتلا به مشکلات سلامتی، از جمله بیماری‌های قلبی و اضطراب، شوند. تحقیقات نشان داده‌اند که افراد تیپ شخصیتی C ممکن است در مواجهه با چالش‌ها به‌جای ابراز احساسات، درون‌نگری کنند که این موضوع می‌تواند به نارضایتی و استرس روانی منجر شود (هیرشفلد^{۱۲}، ۲۰۱۰).

اخیراً در مطالعات مربوط به سرطان، تیپ شخصیتی C به عنوان یک عامل مهم مؤثر و تعدیل‌کننده در سلامت افراد مورد توجه قرار گرفته است (اسمیت^{۱۳}، ۲۰۲۳). ویژگی‌های افراد با تیپ شخصیتی C، از جمله انکار و بازداري هیجانات به ویژه خشم، اجتناب از تعارض، تسلیم‌پذیری بالا، صوری مفرط، افراط در منطق‌گرایی، و نشانه‌های شدیدی از تظاهرات هیجانی مشخص می‌شود (آیزنک^{۱۴}، ۱۹۹۴). نقش ویژگی‌های شخصیت، در بروز سرطان هنوز مورد مطالعه قرار می‌گیرد (مول^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۰). افراد با این تیپ شخصیتی به دیگران بیش از حد توجه دارند و به نوعی خود را قربانی می‌کنند، طوری که نیازهای شخصی خود را نادیده گرفته و به دیگران اولویت می‌دهند. این افراد تمایل به سازگاری بی‌قید و شرط با دیگران دارند و از ابراز احساسات منفی مانند خشم و ناراحتی پرهیز می‌کنند. این خصوصیات اغلب با افزایش خطر ابتلا به بیماری‌های جسمی مانند سرطان مرتبط است (ریمارزیک^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۰).

1 Sung

2 Taylor

3 Ogden

4 Gage & Sumnall

5 Smith & McKenzie

6 Baum & Posluszny

7 Stenner & De Luca Picione

8 Gang et al

9 Friedman & Rosenman

10 Vergès

11 Williams

12 Hirschfeld

13 Smith

14 Eysenck

15 Mole

16 Rymarczyk

در پژوهش مقصودی و همکاران (۱۳۸۸)، تیپ شخصیتی C به عنوان افرادی تعریف شده است که بیشتر در معرض ابتلا به بیماری‌های روان‌تنی مانند سرطان هستند. این افراد تمایل دارند احساسات خود را سرکوب کنند و به ندرت خشم یا سایر هیجانات خود را بروز می‌دهند. در شرایط استرس‌زا، کنترل زیادی بر رفتار خود اعمال می‌کنند، اما این سرکوب مداوم منجر به احساسات ناامیدی، درماندگی و در نهایت افسردگی می‌شود (موهان^۱ و همکاران، ۲۰۲۱؛ لمیره^۲ و همکاران، ۲۰۲۵). در پژوهشی که به بررسی ابعاد شخصیت هگزاکو^۳ و تیپ شخصیتی C پرداخته شده است، افراد دارای تیپ شخصیتی C به عنوان افرادی توصیف شده‌اند که تمایل دارند احساسات خود را سرکوب کنند، به ندرت خشم خود را بروز دهند و در مواجهه با استرس‌ها و مشکلات عاطفی واکنش‌های انفعالی نشان می‌دهند (کیو^۴ و همکاران، ۲۰۲۰).

یکی از اقدامات پژوهشی مؤثر در جهت توسعه نظری و تجربی متغیرها و روابط میان آنها، طراحی و ساخت ابزارهای اندازه‌گیری معتبر و رواست. در پژوهش‌های پیشین، یکی از ابزارهای اندازه‌گیری تیپ شخصیتی C، استفاده از فرم ۱۸۲ *سوآلی استرس-شخصیت آیزنک*^۵ بود که برای ارزیابی تیپ شخصیتی C به ۳۵ سؤال کاهش یافت. در این ابزار، شرکت‌کنندگان باید به سوالات به صورت بله یا خیر پاسخ می‌دادند (آیزنک، ۱۹۹۴). روش دیگر، ترجمه ابزاری به نام *پرسشنامه شخصیت C*^۶ بود که توسط هوزاکا^۷ و همکاران (۱۹۹۹) بر اساس پنج عامل اصلی از پرسشنامه کاهنده ایمنی^۸ تهیه شد. این پرسشنامه شامل گویه‌های دو گزینه‌ای بله/خیر در مورد روابط اجتماعی و خانوادگی فرد است. هر دو روش اشاره شده بیان می‌کنند که این پرسشنامه‌ها به طور مستقیم تیپ شخصیتی C را اندازه‌گیری نمی‌کنند، بلکه تنها یک جنبه از شخصیت را ارزیابی می‌کنند (واتسون^۹ و همکاران، ۱۹۹۹). در مطالعه دیگری، پرسشنامه مقابله با سرطان^{۱۰} توسط موری^{۱۱} و همکاران (۲۰۰۳) با ۲۱ سؤال طراحی شد که هدفش سنجش چگونگی مواجهه با بیماری سرطان بود و شخصیت مستعد این بیماری را نمی‌سنجید. با توجه به ساختار و محتوای نامشخص عمومی، پرسشنامه‌های موجود نمی‌توانند به طور اختصاصی این جنبه از شخصیت را اندازه‌گیری کنند (ریمازیک، ۲۰۲۰).

یکی از مهم‌ترین کوشش‌ها برای سنجش تیپ شخصیتی C، پرسشنامه‌ای است که توسط واتسون و گریر در سال ۱۹۸۳ طراحی شد. این پرسشنامه به بررسی ویژگی‌هایی مانند اجتناب از تعارض، سرکوب احساسات منفی و تمایل به رضایت دیگران پرداخته و بیشتر بر سرکوب عاطفی تأکید دارد. علاوه بر این، پرسشنامه *مقابله با استرس*^{۱۲} فولکمن و لازاروس^{۱۳} روش‌های مختلفی که افراد برای مدیریت و مقابله با استرس به کار می‌گیرند را ارزیابی می‌کند. این پرسشنامه شامل هشت مقیاس است که به جنبه‌های مختلف مقابله، از جمله مقابله مستقیم، حمایت‌جویی اجتماعی و سرکوب احساسات می‌پردازد و در پژوهش‌های پیشین برای ارزیابی تیپ شخصیتی C استفاده شده است. پرسشنامه *شخصیت نو*^{۱۴} به سنجش پنج بعد شخصیت می‌پردازد. اگرچه این پرسشنامه خرده‌مقیاس خاصی برای سنجش تیپ شخصیتی C ندارد، اما برخی از خرده‌مقیاس‌ها مانند روان‌رنجوری و پذیرش برای درک بهتر این سازه شخصیتی استفاده شده است. در سال‌های اخیر، پژوهش‌ها و تلاش‌هایی برای تعریف دقیق‌تر تیپ شخصیتی C و جایگاه آن در مدل‌های جامع‌تر شخصیت صورت گرفته است.

بررسی‌ها نشان می‌دهند که برای سنجش تیپ شخصیتی C پرسشنامه‌ای اختصاصی یک ضرورت جهانی و به طور ویژه ضرورتی در جامعه پژوهشی ایران است. با وجود این در عملیاتی‌سازی این سازه، کاستی‌های قابل توجهی وجود دارد. ابزارهای پیشین در این زمینه، از لحاظ ساختاری دقیق و از نظر روانسنجی کامل نبوده‌اند و نیاز به توسعه و بهبود دارند. این موضوع موجب شده است که پژوهشگران به دنبال ایجاد ابزارهایی با ساختار دقیق‌تر و اعتبار روانسنجی بهتر برای سنجش این تیپ شخصیتی باشند. از این رو، ضروری بود که پرسشنامه‌ای جامع و معتبر برای سنجش این ویژگی طراحی شود. در سال ۲۰۲۰، ریمازیکیک و همکاران در یک فراتحلیل^{۱۵} به بررسی این شکاف پرداختند و پس از مفهوم‌سازی و عملیاتی‌سازی مجدد این سازه، یک پرسشنامه جدید ارائه کردند. پرسشنامه *تیپ شخصیتی C* دو خرده مقیاس تسلیم‌پذیری و عاطفه محدود شده را شامل می‌شود. تا کنون هیچ پژوهشی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه را در ایران ارزیابی نکرده است. بنابراین هدف پژوهش حاضر، ارزیابی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه در جامعه ایرانی است. نتایج این پژوهش در جمعیت ایرانی می‌تواند گامی مؤثر در جهت شناسایی و اندازه‌گیری دقیق‌تر تیپ شخصیتی C باشد. این پژوهش همچنین می‌تواند به درک بهتر این جنبه از شخصیت در جوامع مختلف کمک کرده و نتایج دقیقی را برای پژوهش‌های آینده در زمینه تعریف و سنجش تیپ شخصیتی C فراهم آورد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، در زمره‌ی مطالعات کاربردی قرار دارد، چراکه یافته‌های آن با هدف ارتقای دانش عملی و حل مسائل حوزه روان‌شناسی شخصیت طراحی شده‌اند. از منظر شیوه‌ی گردآوری داده‌ها، پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است و به طور خاص از تحلیل عاملی برای بررسی

1 Mohan

2 Lemiere

3 HEXACO Personality

4 Qiu

5 Eysenck Stress-Personality Questionnaire

6 C Personality Questionnaire

7 Hosaka

8 Immunity Reducer Questionnaire

9 Watson & Greer

10 Cancer Coping Questionnaire

11 Moory

12 Stress Coping Questionnaire

13 Folkman & Lazarus

14 NEO Personality Inventory

15 Meta-analysis

ساختار درونی ابزار اندازه‌گیری بهره برده است. برای ارزیابی ویژگی‌های روانسنجی ابزار مورد استفاده، دو شاخص اصلی اعتبار^۱ و روایی^۲ بررسی شدند. در سنجش اعتبار، از روش‌های گوناگون شامل ضریب آلفای کرونباخ^۳ به منظور ارزیابی همگونی درونی، اعتبار مرکب^۴ برای تحلیل انسجام سازه‌ای، و روش بازآزمایی به منظور بررسی ثبات نتایج در زمان‌های مختلف استفاده شد. در بررسی روایی نیز سه نوع روایی مدنظر قرار گرفت: نخست، روایی سؤالات^۵ که از طریق محاسبه همبستگی هر سؤال با نمره کل ابزار تحلیل شد؛ دوم، روایی محتوایی^۶ که با بهره‌گیری از نظر صاحب‌نظران حوزه روان‌شناسی و متخصصان موضوعی تأیید گردید؛ و سوم، روایی سازه^۷ که با تحلیل عاملی تأییدی (برای آزمون مدل مفهومی استخراج‌شده) انجام گرفت.

مشارکت کنندگان

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دوره‌ی کارشناسی دانشگاه زنجان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود که تعداد تقریبی آنها حدود ده هزار نفر برآورد شد. برای انتخاب نمونه، از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده گردید؛ بدین ترتیب که پرسشنامه‌ها در میان دانشجویانی توزیع شد که در زمان جمع‌آوری داده‌ها در دسترس پژوهشگران قرار داشتند. برای تعیین حجم نمونه، از فرمول کوکران برای جوامع نامشخص استفاده شد. طبق محاسبات صورت‌گرفته و با در نظر گرفتن سطح اطمینان و خطای مجاز آماری، تعداد ۳۶۰ نفر به عنوان حجم نمونه مطلوب مشخص شد. از آنجا که هدف این مطالعه، اعتباریابی ابزاری است که پیش‌تر در بافت فرهنگی دیگری طراحی و ویژگی‌های روانسنجی آن تأیید شده است، انجام تحلیل عاملی تأییدی برای بررسی ساختار سازه‌ای ابزار کافی در نظر گرفته شد (یوسفی افراشته و جانجانی، ۲۰۲۳). به منظور مقابله با میزان پاسخ‌ندادن احتمالی و افزایش اطمینان از کفایت داده‌های گردآوری‌شده، پرسشنامه‌ها در بین ۴۰۰ نفر از دانشجویان توزیع شدند. پس از گردآوری پرسشنامه‌ها و حذف ۲۰ پرسشنامه به دلیل ناقص بودن اطلاعات یا عدم پاسخ‌گویی کامل، داده‌های نهایی ۳۸۰ نفر به عنوان نمونه تحلیل آماری مورد استفاده قرار گرفت. فرآیند گردآوری داده‌ها از طریق پرسشنامه‌های کاغذی انجام شد که به صورت حضوری در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. پیش از آغاز پاسخ‌گویی، هدف پژوهش برای شرکت‌کنندگان به روشنی تبیین شد و بر رعایت اصول محرمانگی اطلاعات و داوطلبانه بودن مشارکت تأکید گردید. پس از دریافت رضایت آگاهانه از افراد، پرسشنامه‌ها تکمیل و تحویل داده شد. از بین ۳۸۰ شرکت‌کننده ۱۹۸ نفر دختر و ۱۸۲ نفر پسر بودند. بیشتر پاسخ‌دهندگان با تعداد ۲۷۵ نفر در دوره کارشناسی تحصیل می‌کردند. از این بین ۱۷۰ نفر بومی شهر زنجان بودند و ۲۱۰ نفر هم ساکن غیربومی بودند.

ابزار پژوهش

در این پژوهش علاوه بر پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی پرسشنامه تیپ شخصیتی C نیز برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد.

پرسشنامه تیپ شخصیتی C ریمارزیک و همکاران: پرسشنامه تیپ شخصیتی C توسط ریمارزیک و همکاران در سال ۲۰۲۰ تدوین گردید. این ابزار به منظور مطالعه ساختار شخصیتی نوع C و ارزیابی دو بعد اصلی آن، تسلیم‌پذیری^۸ و عاطفه محدود^۹ طراحی شده است. پرسشنامه مزبور دارای ۲۰ سؤال است که به ترتیب ۱۰ سؤال اول برای تسلیم‌پذیری و ۱۰ سؤال دوم برای عاطفه محدود شده را شامل می‌شود. مدل زیربنایی این پرسشنامه رفتارهایی همچون مهربانی افراطی، سازگاری بیش از حد، تمرکز بر نیازهای دیگران به جای خود، ناتوانی در ابراز احساسات، و سرکوب عواطف منفی (مانند خشم) را ارزیابی می‌کند. در هر خرده‌مقیاس، برای به دست آوردن یک نمره کلی، سؤال‌ها باهم جمع می‌شوند. نمرات بالاتر نشان‌دهنده شدت بیشتر ویژگی‌های مرتبط با هر بعد از شخصیت نوع C است. پرسشنامه بر مدل مفهومی توصیف‌شده توسط استروس و چیچیوخ^{۱۰} (۲۰۱۷) مبتنی است. در پژوهش اصلی اعتبار پرسشنامه شخصیت نوع C از طریق آلفای کرونباخ، برای بعد تسلیم‌پذیری ۰/۸۵ و برای بعد عاطفه محدود ۰/۷۹ گزارش شده است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مدل دوعاملی پرسشنامه، برازش مناسبی با داده‌ها دارد (RMSEA = 0.071).

یافته‌های پژوهش

در جدول ۱ میانگین و انحراف معیار هر گویه به همراه کجی و کشیدگی گزارش شده است. مقدار کجی برای همه گویه‌ها بین -۱ تا +۱ قرار دارند که دامنه مطلوب برای این شاخص است و لذا توزیع نمره‌ها برای همه گویه‌ها انحراف زیادی از توزیع نرمال ندارد. درباره شاخص کشیدگی هم همینطور است و توزیع داده‌ها برای هیچ گویه‌ای از کشیدگی توزیع نرمال انحراف ندارد.

اعتبار: با توجه به این که اعتبار پیش‌نیاز احراز روایی است، ابتدا به بررسی شاخص‌های اعتبار ابزار پرداخته شد. در این راستا، ضریب آلفای کرونباخ برای دو عامل تسلیم‌پذیری و عاطفه محدود شده به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۸۶ محاسبه شد. همچنین مقدار آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۶ به دست آمد که در محدوده مطلوب ارزیابی می‌شود. به منظور ارزیابی بیشتر انسجام سازه‌ای، اعتبار مرکب نیز محاسبه شد که مقدار آن مشابه آلفای کرونباخ برای دو عامل ۰/۸۱ و ۰/۸۶ به دست آمد. اعتبار مرکب برای کل پرسشنامه ۰/۸۷ به دست آمد. برای بررسی پایایی زمانی ابزار، آزمون در فاصله‌ی زمانی یک هفته بر روی گروهی ۱۵ نفری به صورت بازآزمایی اجرا شد. ضریب همبستگی ۰/۸۹ میان نتایج دو اجرای متوالی، نشان‌دهنده‌ی ثبات مطلوب

1 Reliability

2 Validity

3 Cronbach's alpha

4 Composite Reliability

5 Item Validity

6 Content Validity

7 Construct Validity

8 Submissiveness

9 Restricted affectivity

10 Strus & Ciecuch

ابزار در طول زمان است. در مجموع، این یافته‌ها دلالت بر آن دارند که ابزار مورد استفاده از اعتبار و پایایی قابل قبولی برای استفاده در پژوهش برخوردار بوده است.

جدول ۱

شاخص‌های توصیفی مربوط به وضعیت هر یک از گویه‌ها

گوپه	میانگین	انحراف معیار	همبستگی گوپه-نمره	کجی	کشیدگی
۱	۱/۹۷	۱/۳۶	۰/۴۹**	۰/۰۶	۰/۶۵
۲	۲/۱۲	۱/۲۹	۰/۵۱**	۰/۲۳	۰/۳۹
۳	۱/۹۶	۱/۳۰	۰/۴۱**	۰/۰۶	۰/۷۵
۴	۲/۰۶	۱/۲۸	۰/۳۷**	۰/۱۴	۰/۴۳
۵	۱/۹۲	۱/۲۹	۰/۳۶**	۰/۰۱	۰/۸۸
۶	۱/۹۵	۱/۳۰	۰/۳۸**	۰/۰۳	۰/۵۷
۷	۱/۹۴	۱/۲۷	۰/۴۴**	۰/۰۳	۰/۵۱
۸	۱/۸۹	۱/۳۳	۰/۴۰**	۰/۰۵	۰/۵۰
۹	۲/۰۲	۱/۳۲	۰/۴۳**	۰/۰۴	۰/۹۶
۱۰	۱/۸۷	۱/۳۹	۰/۴۰**	۰/۱۳	۰/۱۶
۱۱	۲/۰۳	۱/۲۹	۰/۴۱**	۰/۰۵	۰/۸۸
۱۲	۲/۳۱	۱/۱۴	۰/۵۶**	۰/۱۰	۰/۴۴
۱۳	۲/۰۴	۱/۲۷	۰/۵۰**	۰/۰۸	۰/۶۸
۱۴	۲/۱۵	۱/۲۴	۰/۳۸**	۰/۰۵	۰/۹۳
۱۵	۲/۱۹	۱/۳۰	۰/۵۱**	۰/۰۷	۰/۷۱
۱۶	۲/۲۴	۱/۲۴	۰/۴۷**	۰/۱۸	۰/۷۹
۱۷	۲/۱۱	۱/۲۴	۰/۵۵**	۰/۰۰	۰/۷۹
۱۸	۱/۹۸	۱/۲۸	۰/۴۸**	۰/۰۶	۰/۳۹
۱۹	۱/۸۹	۱/۱۶	۰/۴۵**	۰/۰۵	۰/۲۲
۲۰	۱/۹۵	۱/۳۱	۰/۵۲**	۰/۱۰	-۰/۷۰

** P<0.01

روایی گوپه: برای سنجش روایی گوپه‌ها، میزان همبستگی آنها با نمره کل پرسشنامه بررسی شد. مطابق داده‌های جدول ۱، تمامی گوپه‌ها در سطح خطای کمتر از ۰/۰۱ دارای همبستگی معنادار با نمره کل هستند؛ بنابراین، روایی گوپه برای همه گوپه‌ها مورد تأیید قرار می‌گیرد.

روایی محتوایی: برای ارزیابی و تأیید روایی محتوایی ابزار، نظرات تخصصی یک گروه شامل پنج نفر از متخصصان روان‌شناسی بالینی و دو متخصص روانسنجی به صورت انفرادی دریافت شد. در این مرحله، درباره میزان ارتباط معنایی و محتوایی هر سؤال با هدف کلی آزمون بحث و تبادل نظر صورت گرفت. در این نشست‌ها، دیدگاه‌های پیشنهادی متخصصان و استدلال‌های پژوهشگر با یکدیگر مقایسه و بررسی شد. اغلب پیشنهادها ارائه شده ناظر بر شفاف‌تر شدن مفهوم گوپه‌ها بود که در فرآیند هم‌اندیشی به توافق نهایی درباره اصلاحات لازم انجامید. در نهایت، با اعمال بازنگری‌های لازم و حصول اجماع میان اعضای گروه، روایی محتوایی ابزار بر اساس هم‌خوانی مفهومی سؤالات با اهداف آزمون مورد تأیید قرار گرفت.

جدول ۲ نتایج تحلیل عاملی تأییدی با نرم‌افزار LISREL-10.2 را برای بررسی رابطه‌ی ۲۰ گوپه با دو عامل زیربنایی مقیاس پرسشنامه تیپ شخصیتی C نشان می‌دهد.

بار عاملی استاندارد، مقدار t و درصد واریانس استاندارد تبیین شده برای تک‌تک گوپه‌های مربوط به دو عامل تسلیم‌پذیری و عاطفه محدود شده در جدول ۲ مشخص شده‌اند. ملاک ارزیابی، میزان ارتباط هر سؤال به عامل زیربنایی مقدار t و معناداری آن است. مقدار t بزرگ‌تر از ۲ دلالت بر معناداری رابطه هر سؤال با عامل زیربنایی خود دارد. همان‌طور که از جدول مشخص است همه گوپه‌ها رابطه معنی‌داری با عامل زیربنایی مربوط دارند.

مقدار t	ضریب استاندارد	نشانه‌گر	سازه
۸/۷۳	۰/۶۷	من معتقدم که وظیفه‌ی من این است که نیازهای دیگران را به نیازهای خودم ترجیح دهم.	تسلیم‌پذیری
۱۰/۰۸	۰/۵۶	در موقعیت‌های تعارض‌آمیز، همیشه تسلیم دیگران می‌شوم و کوتاه می‌آیم.	
۸/۰۱	۰/۵۷	من می‌توانم هر چیزی را بپذیرم، حتی اگر به نفع من نباشد.	
۸/۲۷	۰/۷۲	من نمی‌توانم به دیگران نه بگویم.	
۸/۲۸	۰/۵۹	حتی اگر چیزی به نفع من نباشد، اظهار نظر نمی‌کنم.	
۸/۴۹	۰/۷۲	من همیشه حاضرم به نفع دیگران از برنامه‌های خودم دست بکشم.	
۸/۴۱	۰/۴۶	من همیشه با افرادی که برایم مهم هستند موافقم، زیرا می‌دانم که حق با آنها است.	
۸/۸۵	۰/۶۶	من مصمم هستم به نیازهای دیگران پاسخ دهم، بدون توجه به احساسات خودم.	
۸/۷۷	۰/۶۸	صرف نظر از موقعیت، من در هر شرایطی صبر می‌کنم تا نوبتم شود.	
۸/۱۳	۰/۵۰	من هر کاری می‌کنم تا از تعارض با دیگران اجتناب کنم.	
۸/۲۱	۰/۵۰	در تمام زندگی‌ام، هرگز احساسات قوی خود را ابراز نکرده‌ام.	عاطفه محدودشده
۸/۵۵	۰/۵۴	وقتی چیزی اشتباه پیش می‌رود، به سادگی با آن کنار می‌آیم و سازگار می‌شوم.	
۸/۳۹	۰/۵۵	صادقانه بگویم، من هرگز واقعاً احساس خشم نمی‌کنم.	
۶/۷۹	۰/۵۲	در موقعیت‌های دشوار، معمولاً تسلیم می‌شوم و اجازه می‌دهم اتفاقات پیش بروند.	
۸/۷۹	۰/۵۲	من هرگز در واقعیت به احساساتم فکر نمی‌کنم.	
۷/۹۳	۰/۵۱	هیچ‌کس نمی‌تواند واقعاً مرا ناراحت کند.	
۸/۷۵	۰/۵۱	وقتی زندگی دلخواه من نیست، می‌پذیرم که اینطور باید باشد.	
۷/۷۵	۰/۴۹	در واقع، هیچ چیز نمی‌تواند باعث شود که خشمگین شوم.	
۷/۶۴	۰/۶۴	وقتی اتفاق بدی برای من می‌فتد، اصلاً به آن فکر نمی‌کنم.	
۸/۴۹	۰/۶۷	مهم نیست که چقدر احساس بدی دارم، آن را نشان نمی‌دهم.	

برای حصول اطمینان از روابط کلی مدل، شاخص‌های برازش مدل در جدول شماره ۳ آمده است. در جدول ۳ شاخص‌های ارزیابی مدل اندازه‌گیری گزارش شده است.

جدول ۳

شاخص‌های ارزیابی برازش کلی مدل اندازه‌گیری			
شاخص	مقدار	حد مطلوب	وضعیت
X ²	۲۱۸/۳۵	-	-
df	۱۶۹	-	-
P	۰/۰۰۶	> ۰/۰۵	نامطلوب
X ² /df	۱/۲۹	< ۳	مطلوب
RMSEA	۰/۰۲۸	> ۰/۰۸	مطلوب
GFI	۰/۹۴	> ۰/۹	مطلوب
AGFI	۰/۹۳	> ۰/۹	مطلوب
TLI	۰/۹۷	> ۰/۹	مطلوب
NFI	۰/۹۰	> ۰/۹	مطلوب
CFI	۰/۹۷	> ۰/۹	مطلوب

بر اساس داده‌های مندرج در جدول شماره ۳، نتایج حاصل از بررسی هشت شاخص کلیدی ارزیابی برازش مدل نشان می‌دهد که هفت مورد از این شاخص‌ها در محدوده مطلوب قرار دارند. تنها معنی‌داری شاخص‌های دو است که نامطلوب است. این شاخص به حجم نمونه حساس است و در نمونه‌های بالا معمولاً معنی‌دار می‌شود و لذا در اینجا کمتر مهم است. به بیان دیگر، هفت شاخص مورد نظر معیارهای لازم برای ارزیابی کیفیت و تناسب مدل اندازه‌گیری را به خوبی برآورده کرده‌اند. این یافته‌ها حاکی از آن است که مدل مفهومی به لحاظ آماری از برازش مناسبی برخوردار بوده و ساختار فرض شده آن با داده‌های مشاهده‌شده سازگاری دارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مدل اندازه‌گیری ارائه‌شده دارای برازش کلی مطلوبی است و برای تحلیل‌های بعدی، از جمله بررسی روابط میان متغیرهای پنهان، قابل اعتماد و استفاده‌پذیر محسوب می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه تیپ شخصیتی C در جامعه ایرانی انجام شد. این ابزار تعداد سؤال‌های کمی دارد و می‌تواند هم برای مقاصد غربالگری و هم برای اهداف پژوهشی مختلف به کار رود. از آنجایی که تیپ شخصیتی C با ابتلا به بیماری سرطان رابطه دارد

سنجش این ویژگی در جامعه می‌تواند پیش‌آگهی مفیدی برای مستعدان به این بیماری باشد. تاکنون پژوهشی در ایران به ارزیابی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه نپرداخته بود و بنابراین طبق اهمیت و ضرورت اندازه‌گیری تیپ شخصیتی C پژوهش حاضر به ارزیابی روایی و اعتبار آن در نمونه‌ای از جمعیت ایرانی پرداخته است. پرسشنامه تیپ شخصیتی C، که بر پایه‌ی پژوهش ریمارزیک و همکاران (۲۰۲۰) طراحی شده است، ابزاری روایی برای شناسایی افراد دارای ویژگی‌های این تیپ شخصیتی است. این ابزار با ۲۰ گویه، دو بعد تسلیم‌پذیری و عاطفه محدودشده را ارزیابی می‌کند. افراد با نمرات بالا در این ابعاد معمولاً تمایل به سرکوب احساسات، اجتناب از تعارض، و اولویت‌دادن به نیازهای دیگران دارند.

در بررسی اعتبار ابزار مشخص شد مقدار آلفای کرونباخ و اعتبار مرکب برای دو عامل تسلیم‌پذیری و عاطفه محدودشده و همچنین نمره کل ابزار مطلوب است. هدف از محاسبه اعتبار مرکب برآورد انسجام سازه است. ری کف (۱۹۹۷) محاسبه این شاخص را زمانی که سازه مکنون اندازه‌گیری می‌شود تأکید کرده است (نقل از بازگان و همکاران، ۱۳۹۳). علاوه بر این در پژوهش حاضر وجه پایایی اعتبار نیز ارزیابی شد. همگونی درونی خطاهای داخل آزمون را برآورد می‌کند و با شاخص‌های آلفای کرونباخ و اعتبار مرکب ارزیابی می‌شود. اما پایایی به خطاهای بیرون آزمون مربوط است و با محاسبه همبستگی درون طبقه‌ای محاسبه می‌شود. محاسبه این شاخص در پژوهش حاضر نوآوری محسوب می‌شود؛ چرا که در پژوهش اصلی (ریمارزیک و همکاران، ۲۰۲۰) محاسبه نشده بود. این نتایج با پژوهش ریمارزیک و همکاران (۲۰۲۰)، که اعتبار مشابهی برای این ابزار گزارش کرده بودند، همخوانی دارد.

در این پژوهش، روایی گویه در اولین گام محاسبه شد. روایی گویه نشان می‌دهد هر یک از گویه‌های پرسشنامه تا چه حد با نمره کلی حاصله همسو و هماهنگ است. این نسبت به پژوهش ریمارزیک و همکاران (۲۰۲۰) نوآوری بود. روایی محتوایی پرسشنامه با استفاده از نظرات متخصصان روان‌شناسی بالینی و روانسنجی تأیید شد. روایی محتوایی با هدف ارزیابی محتوای سؤال‌ها برای فرهنگ ایرانی ارزیابی شد. با اصلاحات پیشنهادی متخصصان این اطمینان را فراهم کرد که نسخه فارسی مشابه نسخه انگلیسی به اندازه‌گیری تیپ شخصیتی C می‌پردازد. در پژوهش ریمارزیک و همکاران (۲۰۲۰) چون سؤال‌ها طراحی شده بود محاسبه این شاخص ضرورت نداشت.

ارزیابی روایی سازه با تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مدل دو عاملی تیپ شخصیتی C (تسلیم‌پذیری و عاطفه محدودشده) به‌طور مطلوب با داده‌ها برازش دارد. رابطه معنادار بین گویه‌ها و دو عامل زیربنایی نشان داد که گویه‌ها توانسته‌اند سازه‌های مورد نظر را به‌طور مؤثر اندازه‌گیری کنند. شاخص‌های برازش نشان دادند مدل اولیه و برگرفته از پژوهش قبلی با داده‌های جمع‌آوری شده برازش مطلوب دارد. با توجه به اینکه پژوهشگران پژوهش حاضر به مدل اولیه ریمارزیک (۲۰۲۰) دسترسی داشتند از انجام تحلیل عاملی اکتشافی اجتناب شد. در صورت انجام این تحلیل نیاز به نمونه دیگری هم بود که اجرای پژوهش را سخت‌تر نیز می‌کرد. این نتایج، مشابه پژوهش‌های ریمارزیک و همکاران (۲۰۲۰)، تأیید می‌کند که دو عامل تسلیم‌پذیری و عاطفه محدودشده، نمایانگر ویژگی‌های کلیدی تیپ شخصیتی C هستند.

مهمترین محدودیت این پژوهش اجرا در بین گروهی از دانشجویان بود. پیشنهاد می‌شود این پژوهش در سایر گروه‌ها از جمله گروه‌های بالینی نیز به کار رود تا روایی و اعتبار آن گسترش یابد. تصادفی نبودن نمونه محدودیت دیگری برای این پژوهش است. به دلیل فراهم نشدن نمونه‌گیری تصادفی از روش در دسترس برای انتخاب نمونه استفاده شد. به عنوان محدودیت دیگر سایر ویژگی‌های روانشناختی این دانشجویان در پژوهش حاضر بررسی نشد. برای مثال استرس و تاب‌آوری به عنوان متغیرهای نزدیک می‌توانستند با هدف ارزیابی روایی همگرا استفاده شوند که در پژوهش حاضر به دلیل احتمال کاهش همکاری شرکت‌کنندگان انجام نشد. همچنین در این پژوهش به روایی محتوایی کیفی اکتفا شد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده روایی محتوایی کمی با محاسبه دو شاخص CVI و CVR ارزیابی شود.

برای تحقیقات آینده، پیشنهاد می‌شود که این پرسشنامه در جوامع و فرهنگ‌های مختلف به‌ویژه غیر دانشگاهی نیز هنجاریابی شود تا نتایج آن بتواند به جوامع وسیع‌تری تعمیم یابد. همچنین استفاده از نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تر می‌تواند دقت و تعمیم‌پذیری نتایج را ارتقا دهد. یک پیشنهاد دیگر این است که در پژوهش‌های آینده از روش‌های چندوجهی برای ارزیابی تیپ شخصیتی C استفاده شود. علاوه بر خودگزارش‌دهی، می‌توان از مقیاس‌های مشاهده‌ای یا ارزیابی‌های بالینی و حتی نظرات خانواده و دوستان بهره برد تا هم نتایج دقیق‌تری به‌دست آید و زمینه ارزیابی روایی ملاکی را فراهم آورد. این روش‌ها می‌توانند به تکمیل تصویر شخصیتی کمک کنند و اطلاعات جامع‌تری ارائه دهند. همچنین، بررسی ارتباط تیپ شخصیتی C با بیماری‌های روان‌تنی دیگر و تأثیر آن در بهبود یا پیشرفت بیماری‌ها می‌تواند حوزه‌های جدیدی برای پژوهش فراهم آورد. تطابق نتایج پژوهش حاضر با ویژگی‌های فرهنگی و روان‌شناختی جامعه ایرانی نشان‌دهنده آن است که این ابزار می‌تواند برای ارزیابی تیپ شخصیتی C در جوامع مشابه نیز به کار رود.

سپاس‌گزاری

نویسندگان از همه دانشجویانی که در تکمیل پرسشنامه‌ها مشارکت کردند تشکر می‌کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیش از آغاز پژوهش، اهداف مطالعه به‌طور کامل برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد و رضایت‌نامه آگاهانه آنان جهت حضور در تحقیق اخذ گردید. تمامی ضوابط اخلاقی مورد تأکید سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره ایران در اجرای این تحقیق رعایت شده است. پژوهشگران در تمامی مراحل مطالعه

متعهد به اصول اخلاقی از جمله حفظ محرمانگی اطلاعات، اولویت بخشیدن به سلامت روانی افراد، رعایت صداقت علمی، حفظ احترام و قدردانی از مشارکت‌کنندگان، گردآوری داده‌ها مطابق با ضوابط اخلاقی، و حفاظت از حریم خصوصی افراد بوده‌اند.

حامی مالی

تمام هزینه‌های پژوهش بر عهده نویسندگان بوده و هیچ‌گونه حمایت مالی برای آن دریافت نشده است.

مشارکت نویسندگان

در این پژوهش امید ساعد به ایده‌پردازی و انتخاب موضوع و تدوین مبانی نظری پرداخته و فاطمه سیدآقایی در جمع‌آوری و تجزیه داده‌ها مشارکت کرده است. مهران رشیدی مسئول نگارش بحث و نتیجه‌گیری و انجام اصلاحات پیشنهادی داوران بود. هر سه نویسنده در نگارش و تنظیم متن مشارکت کرده‌اند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تعارض منافی ندارد.

منابع

- مقصودی، س. و نخعی، م. (۱۳۹۲). بررسی تیپ شخصیتی A و B در بیماران قلبی بستری شده در بیمارستان‌های شهر کرمان. *فصلنامه اخلاق زیستی*، ۳(۸)، ۱۳۴-۱۵۶.
- مقصودی، س. و نخعی، م. (۱۳۸۸). بررسی تیپ شخصیتی A، B و C در دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. *فصلنامه سناختی دانشگاه اهواز*، ۱۶(۴)، ۸۷-۱۱۲.
- بازرگان، ع.، دادرس، م. و یوسفی افرشته، م. (۱۴۰۱). ساخت، اعتباریابی و روایی یابی ابزار سنجش کیفیت خدمات دانشگاهی به دانشجویان. *فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی*، ۲۰(۲)، ۷۳-۹۷.

References

- Maqsudi, S., & Nakhaei, M. (2013). *A and B personality types in hospitalized cardiac patients in Kerman hospitals. Bioethics Quarterly*, 3(8), 134-156. [Persian]
- Bazargan, A., Dadras, M. and Yousefi Afrashteh, M. (2023). Construction and Validation of an Instrument to Measure the Quality of Academic Services to Students. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 20(2), 73-97.
- Maqsudi, S., & Nakhaei, M. (2009). *A, B, and C personality types among students at Shahid Chamran University of Ahvaz. Ahvaz University Cognitive Quarterly*, 16(4), 87-112. [Persian]
- Baum, A., & Posluszny, D. M. (2020). Stress and health: Psychological, behavioral, and biological determinants. *Annual Review of Psychology*, 71, 517-541.
- Eysenck, H. J. (1994). Cancer, personality and stress: Prediction and prevention. *Advances in Behaviour Research and Therapy*, 16(2), 167-215.
- Eysenck, H. J. (1994). Personality and stress: A new psychobiological perspective. *Psychology and Health*, 9(5), 323-340.
- Folkman, S., & Lazarus, R. S. (1988). *Manual for the ways of coping questionnaire*. Consulting Psychologists Press.
- Friedman, M., & Rosenman, R. H. (1974). *Type A behavior and your heart*. Knopf.
- Gage, S. H., & Sumnall, H. R. (2021). *Health psychology and behavioral medicine: The influence of personality on disease susceptibility*. Health Psychology and Behavioral Medicine.
- Geng, S., Zhang, X., Zhu, X., Wang, Y., Wang, Y., & Sun, Y. (2023). Psychological factors increase the risk of ovarian cancer. *Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 43(1), 2187573.
- Greer, S., & Watson, M. (1985). Towards a psychobiological model of cancer: Psychological considerations. *Social Science & Medicine*, 20(7), 773-777.
- Hirschfeld, R. M. (2010). *The type C personality and health: A psychological perspective*. Springer.

- Hosaka, T., Fukunishi, I., Aoki, T., Rahe, R. H., & Solomon, G. F. (1999). Development of a " Type C" inventory: Cross-cultural applications. *Tokai journal of experimental and clinical medicine*, 24(2), 73-76.
- Lemiere, J., Raymaekers, K., Prikken, S., Van Laere, E., Sleurs, C., Uyttebroeck, A., & Luyckx, K. (2025). Identity formation, personality, and well-being in adolescent and emerging adult siblings of survivors of pediatric cancer. *Journal of Psychosocial Oncology Research and Practice*, 7(1), e162.
- Mohan, A., Huybrechts, I., & Michels, N. (2022). Psychosocial stress and cancer risk: a narrative review. *European Journal of Cancer Prevention*, 31(6), 585-599.
- Moorey, S., Frampton, M., & Greer, S. (2003). The Cancer Coping Questionnaire: A self-rating scale for measuring the impact of adjuvant psychological therapy on coping behaviour. *Psycho-Oncology: Journal of the Psychological, Social and Behavioral Dimensions of Cancer*, 12(4), 331-344.
- Ogden, J. (2019). *The psychology of health: An introduction* (6th ed.). McGraw Hill Education.
- Qiu, R., Lin, H., Jiang, H., Shen, J., He, J., & Fu, J. (2024). Association of major depression, schizophrenia and bipolar disorder with thyroid cancer: a bidirectional two-sample mendelian randomized study. *BMC psychiatry*, 24(1), 261.
- Rymarczyk, K., Turbacz, A., Strus, W., & Ciecuch, J. (2020). Type C Personality: Conceptual Refinement and Preliminary Operationalization. *Frontiers in Psychology*, 11, Article 552740.
- Smith, J. (2023). *The role of personality in health outcomes: The impact of Type C personality on chronic illness*. Academic Press.
- Smith, T. W., & MacKenzie, J. (2020). Personality and risk of physical illness. *Annual Review of Clinical Psychology*, 16, 325-353.
- Stenner, P., & De Luca Picione, R. (2023). A theoretically informed critical review of research applying the concept of liminality to understand experiences with cancer: Implications for a new oncological agenda in health psychology. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(5982), 1-18.
- Strus, W., & Ciecuch, J. (2017). Towards a circular model of personality traits: Mapping facets onto the circumplex structure. *Journal of Research in Personality*, 71, 34-50.
- Sung, H., Ferlay, J., Siegel, R. L., Laversanne, M., Soerjomataram, I., Jemal, A., & Bray, F. (2021). Global cancer statistics 2020: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries. *CA: A Cancer Journal for Clinicians*, 71(3), 209-249.
- Taylor, S. E. (2021). *Health psychology*. McGraw Hill.
- Vergès, B., Brands, R., Fourmont, C., Petit, J. M., Simoneau, I., Rouland, A., ... & Chauvet-Gélinier, J. C. (2021). Fewer type a personality trait in type 2 diabetes patients with diabetic foot ulcer. *Diabetes & Metabolism*, 47(6), 101245.
- Watson, M., & Greer, S. (1983). Development of a questionnaire measure of emotional control. *Journal of psychosomatic research*, 27(4), 299-305.
- Watson, M., & Greer, S. (1999). Development of a questionnaire measure of emotional control. *Journal of Psychosomatic Research*, 48 (3), 289-298.
- Watson, M., Haviland, J. S., Greer, S., Davidson, J., & Bliss, J. M. (1999). Influence of psychological response on survival in breast cancer: a population-based cohort study. *The Lancet*, 354(9187), 1331-1336.
- Williams, R. B. (2013). Type A behavior: A critical review. *Psychosomatic Medicine*, 75(2), 155-162.
- Yousefi Afrashteh, M., & Janjani, P. (2023). Psychometric properties of the mental health continuum-short form in Iranian adolescents. *Frontiers in psychology*, 14, 1096218.